

Agatha Christie este cunoscută în întreaga lume drept „Regina crimei“. A scris 80 de romane polițiste și volume de povestiri, 19 piese de teatru (dintre care *Cursa de șoareci* este cea mai longevivă din istorie) și șase romane publicate sub pseudonimul Mary Westmacott.

Celebrul Hercule Poirot – cel mai cunoscut detectiv de la Sherlock Holmes – apare încă din primul roman al Agathe Christie, *Misterioasa afacere de la Styles*. Poirot și Miss Marple, bine-cunoscutul personaj imaginat de scriitoare, au devenit faimoși la nivel mondial și au făcut subiectul multor filme realizate pentru marele și micul ecran.

Agatha Christie a mai scris volume de nonficțiune, o autobiografie, dar și povestiri amuzante despre numeroasele expediții în care a participat alături de soțul ei, arheologul Max Mallowan.

A murit în 1976.

AGATHA CHRISTIE

CADAVRUL DIN BIBLIOTECĂ

Traducere din limba engleză de
MIHAI CARAIMAN

LITERA

București
2020

PREFAȚĂ

Există clișee specifice fiecărui tip de ficțiune: „baronetul curajos“ pentru melodramă, „cadavrul din bibliotecă“ pentru romanele polițiste. Câțiva ani am tot analizat posibilitatea unei adecvate „variațiuni pe aceeași bine-cunoscută temă“. Mi-am stabilit anumite condiții. Biblioteca în cauză trebuie să fie foarte tradițională și convențională. În schimb, cadavrul trebuie să fie unul extrem de controversat și de senzațional. Acestea erau condițiile, dar vreme de câțiva ani au rămas doar condiții, constând în câteva rânduri scrise într-un caiet de exerciții. Apoi, într-o vară, când am locuit câteva zile la un hotel foarte la modă de pe țărmul mării, am observat în sala de mese o familie: un bărbat mai vârstnic, un invalid în cărucior, și, împreună cu el, o altă familie cu o generație mai tânără. Din fericire, au plecat în ziua următoare, așa că imaginația mea a putut să o ia razna, netulburată de realitate. Când sunt întrebată: „Oamenii din cărțile dumneavoastră sunt reali?“, răspunsul e că, pentru mine, este imposibil

să scriu despre cineva pe care-l cunosc ori căruia i-am vorbit sau despre care doar am auzit! Dintr-un motiv oarecare, ei nu-mi trezesc inspirația. Dar pot să iau o persoană oarecare și să o înzestrez cu calități și cu atribute imaginate de mine. Așa că un bătrân infirm a devenit pivotul povestirii. Colonelel și doamna Bantry, cei doi prieteni ai lui Miss Marple, aveau exact genul acesta de bibliotecă. În maniera unei rețete culinare se vor adăuga următoarele ingrediente: un tenisman profesionist, o tânără dansatoare, un artist, o călăuză, o animatoare etc. Și se servește *à la* Miss Marple!

CAPITOLUL 1

I

Doamna Bantry visa. Sângele-voinicului prezentat de ea tocmai câștigase locul întâi la expoziția florală. Preotul, îmbrăcat cu sutană și stihar, oferea premiile în biserică. Soția lui se învârtea prin preajmă, îmbrăcată în costum de baie, dar, așa cum este binecuvântatul obicei din vise, acest fapt nu stârnise dezaprobarea parohiei în modul în care ar fi făcut-o cu siguranță în viața reală. Doamnei Bantry îi plăcea foarte mult visul. De obicei, îi plăceau visele matinale, care se terminau prin sosirea ceaiului de dimineață. Undeva, în subconștientul ei, era atentă la obișnuitele zgomote de dis-de-dimineață din gospodărie. Hârșăitul inelelor de la draperia de la scări, pe măsură ce fata în casă le trăgea, zgomotele provocate de peria de praf și fârașul celei de-a doua menajere. Undeva, în depărtare, se auzea zgomotul zăvorului de la poartă pe când era tras. Începea o nouă zi. Între timp, trebuia să se bucure cât mai mult de expoziția florală - deoarece faptul că

Revisa devenea tot mai evident... De jos se auzea zgomotul obloanelor mari din lemn de la sufragerie în timp ce erau deschise. Le auzea, și totuși nu le auzea. Pentru încă o jumătate de oră zgomotele obișnuite ale gospodăriei aveau să continue, discret, în surdină, fără să o deranjeze, deoarece îi erau foarte familiare. Aveau să culmineze cu un sunet rapid și măsurat de pași pe coridor, cu foșnetul unei rochii, cu clinchetul domol al veselei pentru ceai, așezate pe măsuța din hol, apoi cu o bătaie ușoară în ușă și cu intrarea lui Mary pentru a trage draperiile. Doamna Bantry se încruntă în somn. Ceva perturbator răzbătea prin starea ei de visare, ceva nelalocul lui. Pași de-a lungul coridorului, pași care erau prea grăbiți și care veneau prea devreme. În mod inconștient, urechile ei așteptară zgomotul veselei, dar nici urmă de așa ceva.

Ciocănitul se auzi în ușă. În mod automat, din profunzimea somnului, doamna Bantry spuse:

- Intră.

Ușa se deschise - acum avea să urmeze sunetul draperiei trase. Dar nu se auzi nici un astfel de zgomot. Din lumina verzuie, difuză, se auzi vocea lui Mary - fără suflare, isterică:

- Ah, doamnă, ah, doamnă, e un cadavru în bibliotecă!

Și, izbucnind într-un plâns isteric, ieși din cameră.

II

Doamna Bantry se ridică din pat. Fie visul ei luase o întorsătură foarte ciudată, fie... fie Mary chiar o zbughise din cameră după ce spusese ceva (incredibil de fantastic) cum că ar fi fost un cadavru în bibliotecă. „Imposibil“, își zise doamna Bantry, „trebuie să fi visat“. Dar, pe măsură ce își spunea aceasta, era din ce în ce mai sigură că nu visase, că Mary a ei cea atât de cumpătată rostise într-adevăr acele cuvinte fantastice. Doamna Bantry reflectă un minut și apoi îi aplică imperativ un cot conjugal soțului ei adormit.

- Arthur, Arthur, trezește-te!

Colonelul Bantry mormăi, protestă, iar apoi se răsuci pe partea lui de pat.

- Trezește-te, Arthur! Ai auzit ce-a zis?

- Aproape, răspunse instinctiv colonelul Bantry. Desigur, sunt de acord cu tine, Dolly.

Și, brusc, adormi la loc. Doamna Bantry îl scutură.

- Trebuie să mă asculți. Mary a intrat și a zis că este un cadavru în bibliotecă.

- Îhî, ce?

- Un mort în bibliotecă.

- Cine zice?

- Mary.

Colonelul Bantry se trezi și trecu la rezolvarea situației. Spuse:

Respect – Prostii, fato! Ai visat.

– Nu, n-am visat. Și eu am crezut la fel, la început. Dar n-am visat. Chiar a venit în cameră și a zis asta.

– Mary a venit în cameră și a zis că e un mort în bibliotecă?

– Da.

– Dar nu se poate! spuse colonelul Bantry.

– Nu, nu, presupun că nu, răspunse cu îndoială doamna Bantry. Adunându-și forțele, continuă: Dar atunci de ce a zis Mary așa ceva?

– Probabil că n-a zis.

– Ba a zis.

– Probabil că ți-ai închipuit.

– Nu mi-am închipuit.

Colonelul Bantry era pe deplin treaz acum și pregătit să facă față situației, după cum era cazul. Spuse cu blândețe:

– Probabil că ai visat, Dolly, se mai întâmplă. E de vină povestea aia cu detectivi pe care o citești, *Misterul chibritului rupt*. Lordul Edgbaston găsește o blondă frumoasă, moartă pe covorul din fața șemineului din bibliotecă. În cărți, morții sunt întotdeauna găsiți în bibliotecă. N-am întâlnit nici unul în realitate.

– Probabil c-o să vezi acum, spuse doamna Bantry. Oricum, Arthur, cred că e cazul să te scoli și să vezi despre ce e vorba.

– Zău, Dolly, chiar cred că ai visat. Visele par uneori foarte reale imediat după ce te trezești. Chiar ești convins că sunt adevărate.

– Eu visam cu totul altceva: despre expoziția de flori și despre nevasta preotului în costum de baie... ceva de genul acesta.

Cu o izbucnire bruscă de energie, doamna Bantry sări din pat și trase draperiile. Lumina blândă de toamnă inundă camera.

– N-am visat, spuse ea cu fermitate. Scoală-te imediat, Arthur, și du-te jos să vezi despre ce e vorba!

– Vrei să mă duc jos și să întreb dacă este un mort în bibliotecă? O să mă fac de râs.

– Nu trebuie să întrebi nimic, rosti doamna Bantry. Dacă este un mort – și, desigur, e posibil ca Mary să o fi luat razna și să vadă lucruri care nu-s –, ei bine, cineva ne va spune în curând. Nu trebuie să scoți nici un cuvânt.

Bombănind, colonelul Bantry se înfolfi în halat și ieși din cameră. Porni de-a lungul coridorului și coborî scările. La baza treptelor, servitorii se strânseseră grămadă; unii dintre ei suspinau. Majordomul păși în față, să facă impresie.

– Mă bucur că ați venit, domnule. Am dat dispoziție să nu se întreprindă nimic până ce nu veniți dumneavoastră. Credeți că e bine să sun la poliție, domnule?

– De ce să suni?

Respect Majordomul aruncă o privire plină de reproș unei tinere care plângea isteric pe umărul bucătăresei.

- Am înțeles, domnule, că Mary v-a informat deja. Mi-a zis că așa a făcut.

Mary spuse gâfâind:

- Eram atât de speriată, că nu mai știu ce-am spus. M-a luat așa, dintr-odată, mi s-au înmuiat picioarele și stomacul mi s-a întors pe dos. Să găsești așa ceva, aoleu, aoleu!

Se sprijini din nou de doamna Eccles, care zise:

- Lasă, lasă, draga mea.

- Firește că Mary este tulburată, domnule, fiind cea care a făcut această descoperire înspăimântătoare, explică majordomul. A mers în bibliotecă, așa cum face de obicei, să tragă draperiile, și... aproape că s-a împiedicat de cadavru.

- Vrei să spui, întrebă colonelul Bantry, că avem un cadavru în bibliotecă? În biblioteca mea?

Majordomul tuși.

- Poate că doriți să vedeți cu ochii dumneavoastră?

III

- Alo, alo, alo! Secția de poliție. Da, cine e la telefon? Sergentul de poliție Palk își încheia cu o mână tunică, iar cu cealaltă ținea receptorul. Da, da, Gossington Hall. Da? Aha, bună dimineața, domnule. Tonul sergentului suferi o oarecare

schimbare. Deveni mai puțin oficial, recunoscându-l pe generosul patron al sportivilor poliției și cel mai important magistrat din district. Da, domnule. Cu ce vă pot fi de folos?... Îmi pare rău, domnule, dar nu prea v-am auzit... Un cadavru, ați zis?... Da?... Da, dacă doriți, domnule... E-n regulă, domnule... Ziceți că e o tânără femeie pe care nu o cunoașteți?... Desigur, domnule. Lăsați pe mine.

Sergentul de poliție puse receptorul în furcă, lăsă să-i scape un fluierat prelung și începu să formeze numărul șefului său.

Doamna Palk privi din bucătărie, de unde venea un miros îmbietor de șuncă prăjită.

- Ce e?

- Cel mai ciudat lucru la care te-ai putea gândi, îi răspunse bărbatul. Cadavru unei tinere a fost descoperit la Hall. În biblioteca domnului colonel.

- Ucisă?

- Strangulată, așa zice el.

- Cine e?

- Colonelul zice că nu a mai văzut-o niciodată.

- Și atunci ce căuta în biblioteca lui?

Sergentul Palk o reduse la tăcere aruncându-i o privire plină de reproș și, pe un ton oficial, vorbi la telefon.

- Domnul inspector Slack? Sergentul Palk. Tocmai am primit un raport cum că s-a găsit cadavru unei femei în această dimineață la ora șapte și un sfert...

Telefonul lui Miss Marple sună în timp ce aceasta se îmbrăca. Sunetul o făcu să tresară, căci era o oră neobișnuită pentru a primi apeluri. Viața ei de fată bătrână era atât de bine organizată, încât telefoanele neașteptate erau o sursă bogată de supoziții.

- O, Doamne, spuse Miss Marple, uitându-se perplexă la aparatul care suna. Mă întreb cine ar putea fi.

Nouă, nouă și jumătate erau orele obișnuite la care se sunau vecinii. Atunci se făceau planuri pentru ziua respectivă, se lansau invitații și altele. Singurul care suna cu puțin înainte de ora nouă era măcelarul, în cazul în care era vreo problemă cu carnea. Din când în când puteau să mai apară în cursul zilei și alte telefoane, dar se considera a fi lipsă de maniere să suni după nouă și jumătate seara. E adevărat că nepotul lui Miss Marple era scriitor și deci un dezordonat, recunoscut pentru faptul că suna pe la ore ciudate, o dată chiar cu zece minute înainte de miezul nopții. Dar oricare ar fi fost excentricitățile lui Raymond West, trezitul dimineața devreme nu făcea parte dintre ele. Era puțin probabil ca el sau vreo altă cunoștință a lui Miss Marple să sune înainte de ora opt dimineața. De fapt, era ora opt fără un sfert.

Prea devreme chiar și pentru o telegramă, deoarece oficiul poștal nu deschidea înainte de opt.

„Trebuie să fie o greșeală“, decise Miss Marple.

Hotărându-se că acesta era cazul, opri zgomotosul aparat ridicând receptorul.

- Da? zise ea.

- Tu ești, Jane?

Miss Marple era foarte surprinsă.

- Da, eu sunt, Jane. Te-ai sculat foarte devreme, Dolly.

Pe fir, vocea doamnei Bantry răzbătu agitată și cu respirația întretăiată.

- S-a întâmplat un lucru cât se poate de îngrozitor.

- Ah, draga mea.

- Tocmai am găsit un cadavru în bibliotecă.

O clipă Miss Marple crezu că prietena ei o luase razna.

- Ați găsit un ce?

- Știu, nu-ți vine să crezi, nu-i așa? Și eu credeam că asta se întâmplă doar în cărți. O oră m-am tot contrazis cu Arthur azi-dimineață, înainte ca el să coboare și să vadă ce-i acolo.

Miss Marple încercă să se adune. Întrebă pe nerăsuflăte:

- Dar al cui este cadavrul?

- E o blondă.

- O ce?